Gárdonyi volt, van és lesz is

Hosszú évek, szálak kötnek ide szűkebb lakóhelyemhez, Tusculánumhoz, ahol mindig történik valami. Most egy új csoda formálódik, egy fantasztikus, modern iskola építése kezdődött el, ami további évtizedekre meghatározó lehet ennek a területnek.

Maca néni és az osztálya 1962-ből

A régi, kissé elkopott, elhasznált épület lebontása előtt, azonban érdemes megállni egy pillanatra. Nagy korszakai voltak a régi sulinak. Jómagam négyévesen kerültem vele kapcsolatba, amikor is a bátyám kényszerűségből magával vitt, mert hogy nem volt, aki vigyázzon rám. Maca néni, a Tanító néni megengedte, hogy az utolsó padban rajzolgatva, eltöltsem a napot. Valami csodálatos élmény volt.

Aztán, mint elsős diák megszeppenve, de hatalmas kíváncsisággal kezdtem az 1962-es tanévet – tudom sorsom megpecsételődött, azóta is valami titkos szál köt össze bennünket.

Egy harminc évvel ezelőtti farsang

Hiszem és vallom, hogy az ember életét jelentősen meghatározza az elsős tanítójának személyisége. Ez így van velem is. Az én tanító nénim, mindazok mellett, hogy a világ legjobb tanítója – de nagyon közhely ez, de mégis mennyire igaz – nem csak egy tanító volt: a barátom, a kollégám, a nagyim, a családtagom. Ilus néni – Kiss Ilona, az akkori igazgató – maga határozottságával, keménységével, szigorával olyan iskolát teremtett, amit nem volt könnyű elviselni. Tudom, hogy most sok száz itt végzett, ma már nagymama, nagypapa korú társamnak jut eszébe, sok-sok történet vele kapcsolatban, amelyeken talán most már jót mosolygunk, de akkor! Hát igen, Ilus néni a maga szigorával, olyan tekintélynek örvendett, amit semmi és senki nem kérdőjelezett meg, sem diák, sem szülő.

Az első komoly bővítés a napközi épületének megépítése volt. Aztán megállt az idő, bár ígéretek voltak a további bővítésre, de arra hosszú éveket kellett várni. Sajnos az is csak félmegoldás lett, hiszen a folyamatosan gyarapodó tanulólétszám miatt azonnal szűkösnek bizonyult.

Aztán 1975-ben *Etelka* néni – *Harmat Gyuláné* – lett az igazgató, vette át a stafétabotot. És beköltözött az emberség, a megújulás, a szeretet a falak közé. És jöttünk mi fiatal tanítók, tanárok – *Hajnalka, Andrea, Márták*, jómagam – mert, hogy valóban egy új korszak kezdődött el velünk.

Életem első osztályát – akkori 4. osztály – tanítani valami olyan csodálatos és felemelő érzés volt, amit az ember csak egyszer él meg életében. Hiszen alig néhány évvel fiatalabb gyerekeket kellett volna nekem tanítani-nevelni, amikor még magam is gyerek voltam.

Talán nem is volt meglepő, mikor az egyik tanítványom lazán megjegyezte: tegnap még együtt fociztunk a réten, rúgtuk a labdát, és most magáznom kell téged, meg tanár bácsinak szólítani, na ne!

De olyan remek osztályom voltatok, akik nagyon sokat segítettek nekem, abban, hogy itt maradtam a pályán, köszönöm nektek – *Musi, Julcsi, Mucek, Marci, Csilla, Jancsi* és a többiek. Aztán az itt töltött pár év alatt, további osztályok élvezhették, vagy netán szenvedték végig földrajz- és biológiaóráimat. Rátok is szívesen emlékezem, hiszen ma már ti is remek szakemberek, szülők vagytok.

Rendezvények, események százai pezsdítették fel az iskola életét, kirándulások, táborok, gyereknapok, versenyek, kiállítások, farsangi bálok, sportnapok, művészeti szemlék, színházlátogatások, tanár-diák-vetélkedők, szülők bálja és még sorolhatnám a sort, amelyek maradandó élményekkel gazdagították az idejáró tanulók életét.

Az itt dolgozó pedagógusok komoly, meghatározó egyéniségei voltak az intézménynek – *Maca* néni, *Ági* néni, *Klári* néni és a többiek –, remélem, nem haragszanak meg a régi kollégák, de szinte lehetetlen felsorolni a teljes névsort. Talán majd egyszer valaki, nálamnál képzettebb szakember megírja részletesen is az iskola történetét, és akkor mindenki felkerül a teljes listára.

Aztán igazgatók jöttek-mentek, ki épített, ki rombolt, de az iskola falai csak álltak, és csendben tűrték az eseményeket. Elviselték a beléjük vert szögek ezreit, a rugdosások fájdalmait, a bontások, rombolások sorozatát, a borzalmas színeket, feliratokat, de átéltek szép perceket is: sok-sok dicséretet, bátorító szavakat, köszöneteket, simogatásokat, útravalót, amiből építkezni lehetett, amiért ma valamennyien, akik idejártunk most megállunk egy percre, és újra éljük a velünk történt eseményeket.

Egyik legkedvesebb regényemben – Az egri csillagokban, mily véletlen, hogy írója az iskola névadója – fogalmazódik meg az a bölcsesség, ami legszebben írja le a kötődés lényegét. Nem szó szerint idézem: a falak ereje nem a kőben vagyon, hanem a védők lelkében. Mennyire igaz volt a mi sulinkra is, a kissé megviselt, kopott falai között a sok-sok kiváló tanár keze nyomán, diákok ezrei találkozhattak a csodával: tanultak meg írni, olvasni, számolni – mert akkor még ez volt a legfontosabb.

Kedves mindannyian, akik valaha, valamilyen formában, kapcsolatban voltunk vele, ha erre jártok, simogassátok meg szemetekkel ezeket a falakat, hogy aztán a felépülő iskola megújult formában, tartalommal ékes büszkesége legyen szűkebb környezetünknek.

Málnási Gábor
régi diák, az iskola volt tanára

Iskolaépület, ahogy 1976-ban látták

Közlemény

A Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításáról szóló 48/2005.(III. 23.) kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint a szakszervezeteknek 2008. január 31-i időpont szerinti létszámot kell igazolni ahhoz, hogy a települési szintű reprezentativitásuk megállapításra kerüljön.

(Korábban megállapított reprezentativitás 2005–2008. március 31-ig volt érvényes.)

A reprezentációt igazoló adatlapokat 2008 márciusában beküldte a Pedagógus Szakszervezet, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezete és a Szociális Területen Dolgozók Szakszervezete.

2008. május 27-én a Reprezentativitást Megállapító Bizottság a következő szakszervezetek reprezentativitását és Érdekegyeztető Tanácsba delegált tagok számát állapította meg Érd MJV intézményeiben dolgozó közalkalmazottak körében:

- Pedagógus Szakszervezet 2 fő
- Pedagógusok Demokratikus Szervezete 1 fő
- Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szervezete 1 fő
- Szociális Területen Dolgozók Szakszervezete 1 fő

A delegáltak számára eredményes együttműködést kívánok.

Dr. Szabolcs Mária
jegyző sk.

A szerkesztő jegyzete

Hagyomány és változás

Mint korábban hírül adtuk – és mint kezdeti jeleit most már az Olvasó is „kézzel foghatóan” érzékelheti – változások történtek az Érdi Újság megjelenésében. Értendő ez hagyományos, nyomdai vonatkozásban is – más nyomdában jelenik meg a lap, mint eddig – és a kiállításra, a külső megjelenésre is. A változás nem éppen gondmentes, de hát ez végül is nem tartozik a külvilágra, oldja meg, akinek ez a feladata, nevezetesen az újság körül és szerkesztésében sürgölődő, a lap előállítását vállaló szerkesztőknek, művészeti és műszaki teendőket végző munkatársaknak. Sokkal fontosabb, hogy mindez milyen eredményt hozhat az Olvasó számára. Annyit már most, a július elsejei átállást követően is érzékelhet a külső szemlélő is, hogy valamelyest változott az újság mérete, a hasábok tagozódása, és persze módosulni fog a megjelenés sűrűsége is, hiszen ezentúl már hetenkénti lesz a megjelenés. Mindez azonban csupán mennyiségi változás – megkérdezheti bárki: hogyan, mitől „csap át” ez a változás minőségibe?

Nos, ez a fajta átalakulás nem egyszerű. Az alaphelyzet sem volt az, hiszen a külön dossziéban gyűjtött dicséretek és köszönőlevelek mellett számos kritikát is kapott az újság, jogosat és indokolatlant egyaránt, bizonyítva, hogy szinte lehetetlen mindenkinek egyaránt a kedvére tenni. Erre az alapra települ most rá jó néhány módosulás, amellyel meg kell tanulnunk okosan gazdálkodni. Kezdve a könnyebb végén: a heti megjelenés folytán fürgébb, gyorsabb lehet a hírek továbbítása, az eseményekről szóló beszámolók, ismertetések közreadása, ez nyilvánvaló. Lényegesen több átgondolást, alaposabb, gondosabb munkát igényel azonban a lap tartalmi változásainak megvalósítása. Azért érdemes erről a nyilvánosság előtt is szót ejteni, mert az újságkészítés nem önmagáért való, a készítők kedvtelésének kielégítésére történő tevékenység, hanem szolgálat, az Olvasó szolgálata. Ha pedig ez így van, akkor természetes, hogy ehhez a munkához a „befogadó közeg”, az érdi polgár igényeit, szándékait, kívánságait is figyelembe kell venni. Márpedig változásokról szólva van ebben egy kis csapda, ugyanis az Olvasó – általánosságban – ragaszkodik a hagyományokhoz. Nem szívesen lapozgat összevissza, ha egyszer megszokta, hogy mondjuk az aktuális történéseket az első oldalakon, a sporthíreket meg a lap végén találja meg. Ezt tehát nem érdemes megbolygatni, így a továbbiakban is az eddigiekhez hasonlóan helyet kap a lapban az aktuális rovat, a helyi közélet, a kultúra-művelődés, a fiatalok, a sport- és a különféle szolgáltatások: az Érdi TV műsora, a művelődési központ, a könyvtár, a múzeum rendezvényei. Emellett azonban – kihasználva a helybővülést – többet kívánunk foglalkozni helytörténettel és hitélettel, életmóddal és vállalkozásokkal, városfejlesztéssel és közbiztonsággal. Új rovat is indul hamarosan „Az Olvasó kérdez, a polgármesteri hivatal válaszol” címmel.

Az pedig természetes, hogy mindennek – és még számtalan „belső” és „külső” ötletnek – a megvalósítása csak az Olvasó segítségével sikerülhet. És erre a segítségre feltétlenül számítunk.

Zapletál

Megírandó regényeim listája ijesztően hosszú ahhoz képest, amennyi a még hátra lévő éveim száma. Kezdetben, – úgy húsz évvel ezelőtt – e téma a regények sorát gazdagította. Pár éve átkerült a megírandó novellák közé. Most, hogy éveim száma felszaporodott, a novella műfajáról lemondva, íme, kicsinyke tárcává zsugorította az idő kényszere. Ezt a Zapletál-témát ugyanis nem akartam magammal vinni az írók mennybéli kapujába.

De hát ki volt ez a furcsa nevű ember? Gyermek- és ifjúkorom titokzatos, csodálni való, végül is öntörvényű, tragikus figurája volt ő, aki már többször felkiáltó jellé nőtt bennem. Valójában a város legendásan gazdag, befolyásos embere, aki mindent elért sok pénzével és ebből származó hatalmával.

Villaháza a város központjában, egy park közepén állt magas kőfallal, s a falak mentén belülről ciprusokkal körülvéve. A tornyokkal ékesített házra és a parkra belátni csupán a gazdag rácsozatú nagykapun át lehetett. A kapu előtt megállni, bámészkodni senkinek, így nekem sem sikerült, mivel a közelben tevékenykedő kertész azonnal elzavart bennünket, gyerekeket. Az idősebbek, a felnőtt közül pedig senkinek sem volt kedve újjat húzni ilyen csekélység miatt a nagyhatalmú úrral.

Legendás vagyonát – amely több bérház, szántóföld, szőlőbirtok, tehenészet, tejfeldolgozó, juhászat, valamint számtalan bolt és árusítóhely tulajdonlásából állott – még az Osztrák–Magyar Monarchia idején alapozta meg. A bennfentesek tudni vélték: gabonakereskedéssel, majd ingatlanok adásvételével kezdte, később részt vett tőzsdei manipulációkban és pénzét ügyesen forgatva hizlalta fel vagyonát. Eközben „kezébe került” a város vezetése. A lányos mamák a gondtalan életre szánt lányaikkal igyekeztek közel kerülni hozzá, de Zapletál nem volt hajlandó megnősülni. Darabig suttogták, hogy éjszakánként lefüggönyözött automobilok gördülnek be azon a titokzatos rácsos kapun, majd hajnal jöttén surrannak ki bizonyos ledér nőket rejtve. A pletykák végül elhaltak, a lányos mamák másfelé fordultak. Zapetál úr agglegény maradt.

Aztán, mikor megérettnek látta az időt, országgyűlési képviselővé választatta magát. Fűt-fát beígért a városnak s a választóknak. Sőt, amíg korteshadjárata folyt, egyes utcák kövezésére, javítására zúzottkő-kupacokat, bazaltkő halmokat rakatott. Miután megválasztották, egy éjjelen elvitték a kőhalmokat. A beígért két iskola nem épült meg, s adós maradt a városnak a gőzfürdővel is. Le akarták mondatni, helyesebben visszahívni. Tüntetéseket szerveztek ellene, egy éjszaka még fáklyásat is. Panaszt tettek az al- és főispánnál, a megyénél, a kormánynál, illetékes minisztériumokban. Mindhiába! Zapletál képviselő úr maradt, aki, és ahogy addig volt. Szilárdan, keményen. Nyilatkozataiban odáig ment, hogy kijelentette, őt még az Atyaúristen sem mondathatja le. A városlakók pedig egyre többet suttogtak gyanús üzleteiről.

De, mint mondják, az Úr igazságos. A város felett orkánszerű vihar vonul át. Egy villám becsapott Zapletál úr villájának egyik tornyába. Mivel a gazda villámhárítót nem építtetett, a padlástér kigyulladt, a tűz pedig tovaterjedt. A többit a városi lap riportere írta meg, aki a tragédia után beszélgetett a személyzettel. – Hiába mondtam neki, hogy tűz van és kérleltem, meneküljön, amíg lehet – vallotta a belső inasa – nem hallgatott rám. Csak ült a foteljében, és szivarozott. – Nyugodj meg, János – válaszolta – telefonoztam a tűzoltóknak. Az ő dolguk az oltás, miénk a várakozás nyugalma.

Végül aztán az egész személyzet elhagyta az égő házat. Zapletál, az öntörvényű úr pedig nem. A füst megfojtotta, a tűz porig égette testét, villaházával együtt.

Temetése után nagyot lélegzett a város és virágzásnak indult. Persze tagadták, hogy összefüggött volna a gyűlöletes ember halálával. Nos, az emberek már csak ilyenek.